

JUGOSLOVANSKA BORZA

INFORMATIV. LIST ZA TRGOVINO, OBRT IN INDUSTRIJO.

Izhaja vsako nedeljo. Tekstni del za Slovenijo v slovenskem, za ostale jugoslovanske pokrajine v srbohrvaškem narečju. *****

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, KONGRESNI TRG ŠTEV. 31. TELEFON ŠT. 174.

Razpošilja se menjaje brezplačno po vsej Jugoslaviji in v inozemstvo. Naročnina za stalne prejemnike letno K 24.—. Inzerati po posebnem ceniku.

ŠTEV. 2.

L J U B L J A N A, DNE 16. JANUARJA 1921.

LETO III.

Vsebina 2. številke: Clanki: Izvoz — uvoz. — Naredba o pridobitvi in izgubi jugoslovanskega državljanstva. — Pasivnost naše plačilne bilance. — NARODNO GOSPODARSTVO. — Iz malega raste veliko. (Povest. — Dalje.) — Reklama. — Novoustanovljena podjetja.

JURJEVO
terpentinsko
čistilo za čevlje
razpošilja
glavna zaloga

M. Trebar — Ljubljana
Sv. Petra cesta 6. Telef. 539.

Friziranje vsaki dan od 3.-7. ure.
:: dam in :: OLGA SMERKOL
začasno
manicura LJUBLJANA,
Nunska ulica 19/II.

BALKAN
SPECIJA-SKLADIŠČA
BALKAN
LJUBLJANA-MARIBOR
BEOGRAD-ZAGREB
TRST-WIEN

IZVOZ --- UVOZ.

Pri nas je še vse v štadiju razvijanja. To velja tudi za izvozno in uvozno politiko. Da zmanjšamo pasivnost svoje trgovske in plačilne bilance — aktivni še dolgo ne bomo — se je svoj čas prepovedala cela vrsta luksurijskih, v resnici nepotrebnih in dozdnevno nepotrebnih predmetov. Naknadno pa se je pokazalo, da je bil dotični seznam trgovsko - carinske uprave o marsičem pomoten in za naše splošno narodno gospodarstvo škodljiv.

Državna uprava je bila sedaj prisiljena, dovoljevati naknadno uvoz več potrebnih predmetov, ki je bil po prvotni naredbi prepovedan. Sem spada zopet dovoljeni uvoz 1. kirurških in drugih inštrumentov, škatel in lekarniških lončkov iz stekla in porcelana. Edini pogoj — tudi zacarinjenje se vrši po minimalni tarifi — je, da uvažajo lekarnarji in drogeristi.

2. Uvoz stenjev za viseče svetiljke.
3. Uvoz neprevlečenih lesenih gumbov.
4. Uvoz šolskih risalnih in pisalnih potrebščin in priprav iz papirja razven monopoliziranih predmetov: pisank, risank itd.

Na drugi strani pa se je zopet dovolil uvoz predmetov, ki bi jih spričo tolikokrat izraženega principa dela in štedenja prav lahko pogrešali. Sem spada zopet dovoljeni uvoz:

1. smokey na vencu in zmešanih, vloženi v vrečah, zabojih, košarah in sodih nad 5 kg nečiste teže, in
2. pomaranč.

Naravnost neverjetna pa je sledeča naredba generalne direkcije carin z dne 29. nov. 1920 C. br. 76.665: Prejšnje zadevne določbe, ki se nanašajo na uvoz vina brez plačila carine, nasoljenih in suhih rib z dalmatinskih otokov, zasedenih po Italijanih, se razširjajo tako, da veljajo te ugodnosti tudi za vse kraje ob Jadranu, zasedene po Italijanih; podobne olajšave se ob leza, sira paradižnikov, oljkinga olja in kamenov analognih pogojih uporabljajo tudi na uvoz železih teh krajin.

Ali naj bo to uvod za gospodarsko odvisnost od Italije, ki nam grozi spričo gospodarskih klavzul v rapalski pogodbi?! Če mislijo Lahi, da nas bodo krmili v zameno za banaško pšenico in živino s figami, pomarančami, paradižniki itd., se motijo. In potem dovoljujemo mi uvoz tu naštetih predmetov iz krajev ob Jadranu, zasedenih po Italijanih, carine prosto. Ali smo res padli na glavo? Kaj pravijo naši vinogradniki?

Jugoslavija hoče sleer podpirati tudi gmotno svoje snove, ki so prišli pod laško oblast, toda

LESNOINDUSTRIJSKO PODJETJE in opekarna z vodno silo

zemljiščem, zgradbami, ob železniški postaji, se ngodno proda. Ilovica za strešno in zidno opeko je preizkušena in brez konkurence. Lesa v izobilju. — Dopise pod Š. M. V. na upravo lista.

Trgovina v prometnem kraju
se kupi oz. vzame v najem.

Cenjene ponudbe na upravo „Jug. borze“ pod „Pomlad 921“.

Ljubljanska kartonažna tovarna in papirna industrija
I. Bonač sin, Ljubljana

dobavlja vse vrste kartonaže, vreče in druge papirne izdelke za trgovino in industrijo. - Lepenka, ovojni in pisalni papir
::: v veliki množini. :::

Export v Belgijo!

Podjetniki in lesni trgovci, ki bi mogli dobaviti direktno (posredovanja izključena)

**večjo množino
hrastovih železniških pragov**
(Eicheneisenbahnschweller)

naj vpošljejo svoje točne ponudbe nemudoma (francosko, angleško ali nemško) na naslov:

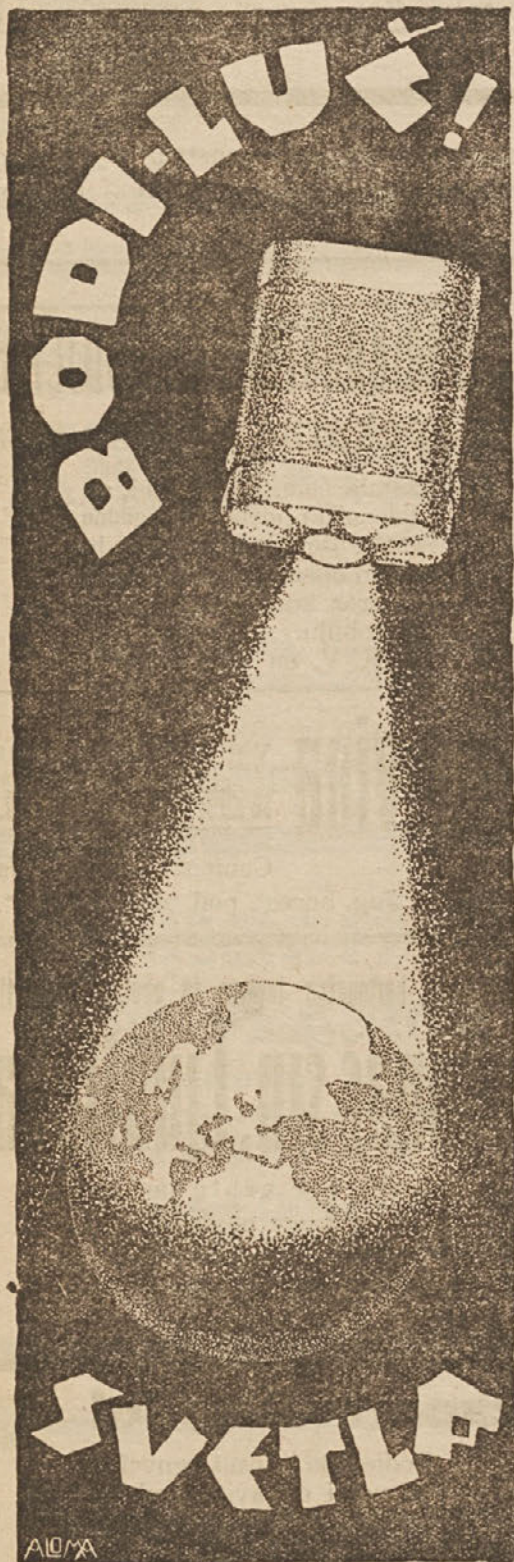
„P. Z. Z.“ Agence Rossel
Bruxelles ::: Belgique.

Interesenti, ki vpošljejo svoje ponudbe, naj blagovolijo o tem po dopisnici obvestiti tudi upravo tega lista.

Slamnu hartiju Nirnberšku robu

prodaje na veliko

Jakob S. Konforti,
Beograd, Kralja Petra ulica 40.

baterije, žarnice, elektro-
tehnični predmeti.

Janko Pogačar,
Lovro Effenberger & Co.

Ljubljana Zagreb
Mestni trg 25. Frankopanska ulica 2.

ne tako, kakor so si to morda? zamislili Italijani, marveč po svoji uvidevnosti.

Ako je ta naredba izšla na laško intervencijo, potem je italijanska vlada sama priznala, da vzhodnojadranske pokrajine ne morejo živeti brez gospodarske zveze z daljnim zaledjem. To pa ravno pomeni, da spadajo tudi politično k Jugoslaviji ne pa k Italiji.

Vzroki stagnacije industrije mineralnih vrel.

Naša industrija mineralnih vrel je bila pred vojno tako močno razvita, da je eksportirala svoj produkt v Italijo, Madžarsko, Turško in Egipt. Najmočnejša podjetja so Rogaška Slatina (državno vrelna podjetje), Slatina - Radenci, Kostivnica, Mineralna vrela v Detancih itd. Forsirana produkcija je iznašala v mirni dobi nad 10 milijonov steklenic, danes se proizvaja samo 700.000 steklenic, ki se jih porabi večinoma po blizu ležečih mestih. Produkcija je toraj padla na 7%, konzum na 25%, obe številki značita krizo v industriji mineralnih vrel.

V rok padca produkcije je v prvi vrsti zanižani konzum. Znižanje konzuma pa je povzročila izvanredno vsoka cena sorazmerno malo vrednemu produktu. Cena mineralni vodi je sestavljena iz različnih faktorjev, ki jih hočemo tukaj naštetati in preiskati, ali so upravičeni ali ne. V največji meri obremenjuje mineralno vodo trošarina, ki je iznašala pred kratkim 1.60 K za liter, ki se je pa na intervencijo „Zveze industrijalcev v Ljubljani“ znižala na 80 vinarjev, in se izkazala navzlic znižanju še vedno mnogo previsoka. Drugi vzrok previsokih cen se nahaja v železniških tarifih. Železniški tarifi obremenjuje en vagon mineralne vode s 15.000 kronami prevoznih stroškov iz Rogaške Slatine do Beograda in podražijo steklenico za 4 K.

Pa tudi postopanje carinskih uradov pri izvozu mineralne vode in carina sama ovira kar največje razpečavanje mineralne vode. Mineralna voda je sicer carine prosta, toda steklenice so podvržene toliki carinski tarifi, da je izvoz že vsled tega skoro onemogočen.

Poleg omenjenih ovir, moramo omeniti še uvozno carino na prazne steklenice, visoko železniško tarifo za prazne že rabljene steklenice, kar onemogoča njihovo vračanje in konkurenca sodavode in sadnega mošta. Posebno konkurenca sodavode je uspešna, ker ni njena produkcija vezana na gotovo mesto, in more izločiti pri kalkulaciji prodajne cene večino sicer tako visokih transportnih stroškov. V prvi vrsti je poklicana vlada, da odpomore težkim razmeram, ki vladajo v tej industrijski stroki.

Naredba o pridobitvi in izgubi jugoslovanskega državljanstva.

(Dr. Fran Ogrin.)

V Službenih Novinah z dne 6. decembra 1920 št. 271 je izšla važna naredba o državljanstvu, ponatisnjena tudi v uradnih listih pokrajinskih vlad. Ker zanimajo te določbe vsakogar, torej tudi trgovske kroge, naj podamo kratek pregled.

A) Državljanstvo kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev se pridobi na trojen način: 1. Glasom postave (ipso iure), 2. na prošnjo, 3. potom opcije.

K 1. Polnopravni jugoslovanski državljani postanejo namreč — brez kake prošnje ali izjave — vsi tisti nekdanji avstrijski državljani, ki so imeli dne 1. januarja 1910 domovinsko pravico na onem ozemlju avstrijske polovice avstro-ogrske monarhije, ki je pripadlo Jugoslaviji, od-

Najfinejše ultramarinovo
v kroglicah in prahu :: **plavilo**

SAMO ENGROS NUDI F. Turin, Celje
lastna izdelovalnica

„OST-EXPORT“

Organ für den :: List za izmenjavo
Waren-Austausch blaga med srednjo
zwischen Mittel- in vzhodno Ev-
und Ost-Europa ropo :: :: ::

Razširjen po Finski, Poljski, Čehoslovaški, Rumuniji, Bulgariji, Jugoslaviji, izhaja v Berlinu.

Zastopstvo: Anončna ekspedicija AL. MATELIČ, Ljubljana,
Kongresni trg 3.

Ustanovljeno 1903.

Stampilje

iz kavevka in kovin

Katalog franco

Pečati Šabloni

Klišeji za tisk

Vzdržne tiskalnice

Modeli za predtiskanje perila itd.

Novo! Datum-stampilje lastnega izdelka.

ANTON ČERNE
graveur

Ljubljana, Dvorni trg 1

„Croatia“

zavarovalna zadruga v Zagrebu, ustanovljena od mestne občine Zagreb leta 1884.

sprejema v elementarnem in življenjskem oddelku vsakovrstna zavarovanja pod najugodnejšimi pogoji in najmodernejšimi tarifi.

Zahtevajte prospekte

katere pošilja in daje vsa potrebna pisma in ustna pojasnila

Podružnica v Ljubljani, Stari trg številka 11.
Sprejemajo sposobne potnike in zastopnike, katerim se nudi prilika velikega zaslužka.

Klišeje

v vseh izpeljavah, najtočneje izvrši

E. Angerer & Göschl
Wien 16,1 Ottakringerstr. 49.

Zahtevajte cenik!

Kdor oglašuje,
ta napreduje.

Vodovodne cevi

v premeru po 4/4 in 5/4 cele oddaja, dokler traja zaloga, mnogo pod dnevno ceno, tvrdka J. Razboršek Šmartno pri Litiji.

Milan Pugelj: Naša leta.

Znani pripovednik Pugelj je izdal v samozaložbi pod gorenjim naslovom izbor svojih novel. Knjiga obsega nad 11 tiskanih pol ter stane kupljena pri avtorju 28 kron, z ovojem in poštnino 1 K 50 v več. Naroča se pri pisatelju, LJUBLJANA, KONGRESNI TRG ŠT. 7 II.

Tovarna

Jos. Reich,

Ljubljana, Poljanski nasip 4.
Podružnica: Šelenburgova ul. 3.

Barva vsakovrstno blago. — **Kemično čisti** obleke. — **Svetlolika** ovratnike, zapestnice in srajce.

Podružnice: Maribor, Novomesto, Kočevje.
Gospodska ulica števil. 38, Glavni trg števil. 39.

Nezlomljivi glavniki

elegantni, lahki kot pero, nezgorljivi.
Konkurenčne cene!
Bogata izbira barv.

Predno kupite drugje, zahtevajte v
Vašem lastnem interesu najprvo ne-
obvezno ponudbo pri

Leipzig. Kammfabrik Küas & Co.
Leipzig-Eu., Schiebestr. 13 (Deutschland).

Gonilna jermena in transmisijne trakove
vseh vrst razpošilja

tovarna gonilnih jermen

Schultz & Kaplan, Fulda (Deutschland).
Istotam se sprejmejo tudi izvežbani zastopniki.

Strokovni register v vseh vzhodno-
evropskih jezikih priobčeval se bode v

„OST-EKSPORTU“

listu za izmeno blaga med srednjo in
vzhodno Evropo. 12 kratna mesečna ob-
java v 7 jezikih stane nem. M. 504. —
Naročila sprejema Anončna ekspedicija
Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg 3.

Velepodjetje išče

KNJIGOVODJO
KORESPONDENTA

(slovensko, hrvaško, nemško)

BLAGAJNIKA

za takoj. nastop. Upoštevajo se le prvo-
vrstne samostoj. moči.*) Sprejme se tudi
proti dobri plači perfektna **steno-
grafinja in strojepiska**. Ponudbe
s kratkim življenjepisom in navedbo
željene plače pod „SAH“ na upravo.

*) Prednost absolventi trg. akademij, sameci.

Proda se odmah:

1 landauer-kola u vrlo dobrom stanju,
shodna mjesto omnibusa;

1 plateau-kola na perima, shodna za
špeditera ili za preva-
žanje boca;

1 pekarska pec sa 3 cijevima i ormarom
za sušenje za slašćicare,
2 ormara-ledenice te još
više stvari za pekarnice. Naslov u upravi.

nosno vsi tisti, ki so imeli pripadnost v Bosni in
Hercegovini istega dne.

Pogoj pa je, da se je gori imenovana pristoj-
nost oz. pripadnost ohranila do dne, ko je sto-
pila v veljavo saintgermainška mirovna pogodba,
t. j. do dne 16. julija 1920. Tudi navaja uvodna
Uredba izjemne slučaje.

2. **Pridobitev državljanstva s prošnjo.** Tisti
pa, ki so si pridobili domovinsko pravico po 1.
januarju 1910 na onem ozemlju avstrijske polo-
vice bivše avstroogrške monarhije, ki je pripadlo
Jugoslaviji, odnosno tisti, ki so pridobili bosan-
sko-hercegovsko pripadnost p 1. januarju 1910,
postanejo jugoslovanski državljani na odločbo
pokrajinske vlade, s katero se je ugodilo njihovi
prošnji.

Kako morajo biti sestavljene te prošnje, ki
so vložiti do vštetelega 15. julija 1921 pri uprav-
nem oblastvu prve stopnje, o tem vsebuje Ured-
ba natančna določila.

3. **Pridobitev jugoslovanskega državljanstva
z opcijo.**

Ta opcija je dvojne vrste.

a) Za jugoslovansko državljanstvo smejo op-
tirati tisti, ki so stari nad 18 let in imajo domo-
vinsko pravico na onem ozemlju dežel, nekdanj
zastpanih v bivšem državnem zboru, katero ni
pripadlo naši državi, in ki so postali po členu
70 saintgermainške pogodbe polnopravni ro-
muniški, poljski, češki ali italijanski državljani,
ako so imeli domovinsko pravico oz. bosensko-
hercegovsko pripadnost na kateremkoli ozemlju
bivše avstro-ogrške monarhije, katero je pripadlo
naši kraljevini.

Te opcije ne bi imeli sedaj nemško-avstrijski
in madžarski državljani (vsaj za sedaj ne).

b) Za naše državljanstvo lahko optirajo nad
18 let stare osebe srbskega, hrvaškega ali slo-
venskega plemena in jezika, ki imajo domovins-
ko pravico v eni izmed onih dežel, nekdanj za-
stopanih v državnem zboru, katere niso pripadle
Jugoslaviji.

V slučaju a) so vložiti prijave za opcijo v
enem letu, v slučaju b) v 6 mesecih, kateri rok
teče od 16. julija 1920 dalje.

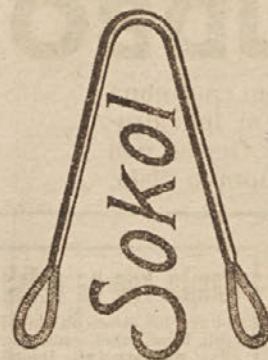
Na prijave izreka odločitev pokrajinska
vlada oz. notr. ministrstvo, katera rešitev je de-
klarativnega značaja: da je namreč optant pos-
tal jugoslovanski državljan.

Podrobnosti obsega Uredba.

Pasivnost naše pla-
čilne bilance.

Zarebška »Riječ« prinaša zanimiv članek z
govornim naslovom, iz katerega posnemamo sle-
deče: Ravnokar publicirani podatki o našem
uvozu in izvozu kažejo, da je naša plačilna bi-
lanca v največji meri pasivna, vrednost uvoza
l. 1919. je iznašala 3 milijarde dinarjev, a izvoza
686 milij. dinarjev. Leta 1920. je iznašala skupna
vrednost uvoza v prvih 9 mesecih okrog 2½ mi-
lijardi dinarjev a izvoza 710 milijonov dinarjev.
Če primerjamo obe leti vidimo, da se je trgova-
ska bilanca nekoliko popravila in je izvoz nara-
steel na 36% uvoza. Vendar je to samo na videz,
pravi vzrok leži v padcu plačilne sposobnosti
našega denarja in pa v zasičeni prvega gladu z
blagom še iz leta 1919. Če primerjamo podatke
za uvoz v Srbijo v letu 1912. z onimi za uvoz
v Jugoslavijo, vidimo, da današnji uvoz še
vedno ni dosegel predvojnne višine. Tako na
primer je Srbija uvozila leta 1912. kotonijskega
blaga 1 milijon kg, a petkrat večja Jugoslavija
leto samo 2 milijona kg. Uvoz tkanine je izna-
šal v Srbiji 1912. leta 5.3 milij. kg v Jugoslaviji
1919 okrog 12 mil. kg, železa in železnih izdel-

Niže cijene, dok traje sadanja zaliha!

Nudjam
ukusno izradjene
naknadne
dijelove za
poramenice

vrlo rastezljive marke SOKOL, bolje od gumijevih! - Cijena
po komadu njem. M -45, -50, -55, -60; nadalje nudjam
moje podvezače marke „TVAJNE“, ukusno izradjene, od
najbolje glasovirske žice, koji potpuno nadoknadjuju gum-
jeve (mnogobrojne zahvale!); cijena po paru 10 mm široke
pocinjene M 140, pomjedene M 150, posrebrene M 210, po-
crnjene M 170. Uzorke samo uz unapred poslani novac
pridodavši M 1,- za poštarinu.
Traže se prodavači i zastupnici!
Plativo kroz „Dresdener Handelsbank“ Dresden ili kroz
Postscheckkonto Berlin N. W. 7 k. 83542.

Ivan Babič, Berlin 0.34.

Memeler Strasse 76/I. v.

Trgovina z urami in zlatino
F. ČUDEN, Ljubljana, Prešer-
nova ul. 1.

Lepilna sredstva

(Klebstoffe) za kartonažne tovarne, plakaterske
zavode, litografije, tovarne kuvert, etiket in zavitkov
v vsaki množini na prodaj.

Naročila nasloviti na

ANONČNO EKSPEDICIJO AL. MATELIČ,
Ljubljana, Kongresni trg 3.

Karbidge gorilce

na debelo in na drobno priporoča
po tovarniški ceni

A. SUCHY, KRANJ.

Zastopniki se iščejo.

Lesene žeblje za čevljarje

(drvene čavljice za postolare)

izradjuje

Tvornica drvenih čavljia,
Ivan Seunig ml., Tacen pod Šmarno goro pri Ljubljani.

Vsakovrstne

slamnate in volnene klobuke

slamnate torbice (cevarje) pred-
prazničke; vse različne slamnate
izdelke priporoča gospodom trgovcem
in cenjenemu občinstvu v obilno naročbo

FRANJO CERAR,

tvornica slamatih in volnenih klobukov
v Stobu, pošta Domžale pri Ljubljani.

PRODAM IZNAJDBO

ki je splošno potrebna (sprejem tudi družabnika). — Dopisi pod „JOR“ na upravo lista.

Kdor išče

oskrbnika, gozdarja, zastopnika v lesni stroki, pohištvo in d. n., naj spo-roči svoj naslov upravi lista.

Manjša vila na deželi

pol ure od Ptuja ob glavni cesti, hlevi, mlad sadovnik, njiva **na prodaj**. Dopisi se prosijo pod „Jap“ na upravo lista.

Kupim malo posestvo s hišo kje na Dolenj. ali Sp. Stajerskem, v kateri bi se nahajala trgovina ali gostilna s 5—10 oralov zemljišča. Ponudbe z navedbo cene na **Fr. Primc ml.**, Tominje 3 p. Ilirska Bistrica Julijska Benečija.

THE REX Co.

Ljubljana

Gradišče štev. 10

Gradišče štev. 10.

Špecialna trgovina s pisalnimi stroji in vsemi pisarniškimi potrebščinami. Lastna moderno urejena delavnica pod strokovnim vodstvom.

Prodajemo jednu kompletnu i intaktnu

okretnicu

(Drehscheibe) 4 m. duga, koja se može i poduziti. — Pogledati se može kod Čakovačko skladište d. d. u Čakovcu.

UMETN. PLAKATE.
REKLAMNE. RISBE.
OSNUTKE. VARTV.
ZNAMKE. IMENA. DI.
PLOME. MODERNO.
OVOJNINO. ETIKETE.
KLIŠEJE. OSKRBI.

"ALOMA"
LJUBLJANA
KONGRESNITRG 3.

kov, Srbija 1912 okrog 32.5 milij. kg, Jugoslavija samo 18.7 milij. kg. Ker med Jugoslavijo in nekdanjo Srbijo v razvoju industrije ni velike razlike, ker moramo tudi mi uvažati večino industrijskih produktov, razven tega naša industrija celi niz let še ne bo dosegla predvojnne kapacitete, napravimo lahko sklep, da se naša plačilna bilanca še dolgo časa ne bo popravila in da bo njena pasivnost v bodoče mogoče še večja.

Pasivnost naše plačilne bilance sestavlja v prvi vrsti veliki izvoz tekstilnega blaga in sladkorja. Tekstilnega blaga smo uvozili v letu 1920 za mnogo več kot 2 milijardi dinarjev, sladkorja bomo morali uvoziti v tem letu za 3—400 milijonov.

Če hočemo zmanjšati pasivnost naše bilance sledi iz ravno kar rečenega, da moramo podpirati tekstilno industrijo. Do sedaj vlada v tem oziru ni ničesar naredila, pa tudi privatniki ne. Pomisliti moramo, da bi bil morda že čas, da ob morju, kjer se nahaja mnogo cenene sile za pogon v vodenih električnih centralah, začnemo ustanavljati lastno tekstilno industrijo.

Ne mnogo več zanimanja se kaže za sajenje sladkorne repe. V krajih, kjer se je preje sadila sladkorna repa se seje danes vsled razdeljenih posestev potom agrarne reforme koruza in pšenica. Treba bi pri dajanju zemlje v zakup zagurati pri zakupniku eno gotovo površino za produkcijo sladkorne repe, odnosno obvezati vsakega od njih, da zasadi en del dobljene površine z repo. To se pretoklo leto ni storilo, in vsled tega iznaša naša letošnja sladkorna kampanja, komaj 1500 vagonov sladkorja.

„Jugoslovanska borza“ se razpošilja brezplačno!

**NARODNO ZASNOV
GOSPODARSTVO**

IZVOZNA IN UVOZNA TRGOVINA.

Uvoz blaga preko Soluna. »Trgovinski glasnik« prinaša zanimiv članek z gornjim naslovom, iz katerega podajamo sledeče misli: Že dalje časa nastaja zastoj v dovozu preko Soluna. Če prav tni naš trgovski svet vsled tega ogromno škodo, izgleda da se temu vprašanju od strani merodajnih mest ne poklada dovolj velika pažnja — da ne rečem: nobena pažnja. — V prvi vrsti ne dostaja vagonov, na katere je treba čakati po več tednov. Grčija ne daje na razpolago prav nobenega železniškega prostora za dovoz blaga iz Soluna v Srbijo. Naši maloštevilni vagoni pa se uporabijo najpreje za odpravljanje državnih pošiljatev in monopolnega blaga iz Soluna v Srbijo. Po podatkih, ki so nam na razpolago, čaka 400 vagonov blaga na prevoz. Ker se v prvi vrsti porabijo vagoni za prevažanje monopolnega blaga, to je soli in je to prav vzrok zastoja se upravičeno vprašamo zakaj se ogromna količina soli ne transportira na ladji do Rađujevca, a gotovi del u Bitolj? Nadalje zakaj se gotovi del naših pošiljatev ne dirigira preko Dubrovnika in Bakra in v bodoče tudi preko Reke, vsaj toliko časa, dokler je Solunska proga preobremenjena. Končno bi se morala naša vlada pobrigati, da izposluje pri grški vladi dovoljno število vagonov in lokomotiv za srbski tranzit Solun-Skoplje.

Domača tvrdka. Solidne cene.

Gričar & Mejač

Ljubljana
Prešernova ulica 9.

Najnovejši kroji. Točna postrežba.

Velika izbira izgovljenih obleke vseh vrst za gospode, dame in otroke. Zaloga vsakovrstnega blaga za moške obleke, površnike in suk-nje, dalje vata za krojače v kosih in na metre.

PRODA SE

potpuna električna proizvodnja

sa stoječim Diesel-motorom 12 P. S., dinamostrojemi, akumulatorom i svima aparatima, što so potrebni za pogon. — Poblize obavesti daje

Samostan franjevacu u Mariboru.

Koja firma imade za prodati Korkholz iii guba? u velik komadima Odgovor na Pavao Kolaric, mlin na turbine, Drnje.

Klobuke, moške in ženske, sprejema v popravilo ter iste prekroji v najmodernije oblike tovarna FR. CERAR, Stob, pošta Domžale pri Ljubljani.

Mesto tajnika, upravitelja ali ravnatelja

v lesnoindustrijskem podjetju, veleposstvu, vinski veletrgovini, zdravilišču, lečilišču ali hotelu išče 35 let star privatnik, oženjen, brez otrok, s primernim kapitalom, katerega bi vložil lahko kot kavejco ali delež. Obvlada vsa kontorska dela je zmožen popolnoma slovenskega, srbohrvatskega, nemškega in madjarskega jezika. Športnik reprezent. osebnost.

Dopise se prosijo pod G. B. V. na upravo lista.

OPALOGRAPH

razmnožuje strojno i ručno pisanje (risbe, note) putem nelzrabljive, dakle nikada nadomjestka potrebne stakl. plošče

Zabtelevajte cjenik i uzorke raznovrsnoga tiska

Glavno zastupstvo za cijelu kraljevnu SNS

THE REX & CO. — LJUBLJANA

GRADIŠČE ŠTEV. 10

FINANCE.

Narodna banka SHS. Zadnji izveščaj »Narodne banke SHS« od 8. decembra 1920 kaže nekoliko živahnijejšo sliko njenega delovanja, posebno kar se tiče lombarda vrednostnih papirjev, ki znaša po zadnjem izkazu nekaj čez 24 milijonov dinarjev. Promet novčanice kaže tudi naraščajočo tendenco. V približno dveh in pol mesecih se je dvignil isti za približno 400 milijonov kron.

Glasom odločbe ministrstva za trgovino in industrijo z dne 26. novembra 1920 št. V 7299 morajo denarni zavodi izdajati svojim nastavljalcem ob končnem izplačilu njih zastavnih položajev zastavljenih predmetov tudi pisneni obračun v katerem mora biti točno označeno, koliko, in na čigavo ime je zastavljalec plačal. — Te obračune morajo denarni zavodi izdajati brez ozira na vrsto zastavnice (na ime, na prinosnika), in bodisi, da jih zastavljalec zahtevajo ali ne.

Hranilni in posojilni konzorcij v Ljubljani, ki je edina uradniška denarna organizacija, se je obrnil na ministrstvo za socialno politiko s prošnjo za večje brezobrestno posojilo oz. za posojilo po zelo nizkih obrestih. Konzorciju bi bilo s tem omogočeno združiti vse uradniške dolge, ki se cenijo v Sloveniji na ena in pol milijona kron, v konzorciju in nuditi članom ugodne posojilne pogoje. Zaradi valutnih razmer, bi moglo uradništvo danes svoje dolge na ta način izdati zmanjšati.

Prisilno posojilo. »Narodna politika« piše, da se govori v Beogradu mnogo o prisilnem posojilu »Emprunt forcé«, ki bi se v obliki davka pobralo od državljanov. List se obrača proti takemu posojilu in predlaga večje posojilo v zdravni valuti v inozemstvu, ker bi prisilno posojilo moglo neugodno vplivati na harmonijo narodnega in državnega medenjenja. S takim posojilom iz inozemstva bi se popravila naša valuta vsaj za nekaj časa in dala bi se ji nekaka stabilnost brez katere ni napredka v narodnem gospodarstvu. Tako posojilo se bi moglo dobiti od vsake

države, samo ne od Italije, ki stremi po gospodarskem uničenju naše države na kopnem in na morju.

Poboljšanje francoske trgovinske bilance. Fraco-ka trgovina z inozemstvom se razvija vedno boljše, to je razvidno iz sledeče statistike francoskega izvoza in uvoza zadnjih dveh let:

Izvoz l. 1919. v vrednosti	7.733 milij. franc.	fr.
Uvoz l. 1919. v »	27.397 »	»
Izvoz l. 1920. v »	18.890 »	»
Uvoz l. 1920. v »	29.784 »	»

Gornje številke nam jasno kažejo, kako se trgovska bilanca Francije boljša. To je obenem znak, da se v Franciji mnogo več dela.

Poljedelstvo.

Brezobrestna posojila iz državnih sredstev sicer dobivati združbe naseljenih dobrovoljcev in poljedelcev, pa tudi združbe drugih interesov agrarne reforme, ako so te združbe protokolirane pri pristojnem trgovinskem sodišču na podstavi enotnih pravil pravih agrarnih zajednic. Podrobnejše o tem določuje naredba ministra za agrarno reformo z dne 12. oktobra 1920 št. 17.321.

Kmetijska zbornica. Poljedelsko ministrstvo namerava ustanoviti posebno kmetijsko zbornico za celo državo. Vse tozadevne predpriprave se že dovršene. Kakor se poroča bodo izvoljeni v to kmetijsko zbornico najrazumnejši kmetje in kmetijski strokovnjaki iz cele države. Delokrog zbornice bo zelo vpražen.

Dvodnevni sadjarski tečaji v celjskem okraju. Sadjarsko nadzorništvo v Celju priredi januarja, februarja in marca 1921. leta po različnih občinah celjskega okraja več dvodnevnih praktičnih sadjarskih tečajev za fante in odrasle sadjarske interesente. Tečaj se bodo vršili le v tistih občinah, kjer se bo zglasilo najmanj 15 udeležencev.

INDUSTRIJA.

Produkcija in konzum soli v državi. V naši državi se pridobi okrog 4000 vagonov soli in si-

car 5000 vagonov v Kreki (Bosna) in 1000 vagonov v Primorju. V Kreki se pridobiva drobna sol z izkuhavanjem slane vode. V Primorju se pridobiva sol v takozvanih solarnah, iz morske vode. Solarno v Kreki upravlja Direkcija rud v Sarajevu. Produktivni stroški soli v Kreki iznašajo okrog 10 dinarjev za 100 kg. Konzum soli v zemlji se računa na 10.000 vagonov, kar znači 6000 vagonov primanjkljaja. Uvoz je inoče iz Nemčije in Romunije. Romunija zahteva okrog 10.000 lejev za vagon franko postaja Slanik, pod pogojem, da se naloži sol v naše vagonne in da naše lokomotive te vagonne pripeljejo in odpeljejo iz Slanika. Romunska sol stane 68 din. za 100 kg, pri tem je že vračunan prevoznostni strošek in vse drugo. Nemška sol bi prišla na 50 din. za 100 kg v Beogradu. Naša produkcija je toraj 5krat cenejša, in če bi sami producirali dovolj soli za naše potrebe, bi mogli prihraniti na leto 24 milijonov din. Instalacija za povečano produkcijo v Kreki bi iznašala komaj eno tretjino te vsote, obenem bi se prihranilo 16 milijonov din. in cela vrsta vagonov in lokomotiv bi bila na razpolago za dovoz drugega blaga.

Pomanjkanje koks. Pomanjkanje koks se posebno na Hrvatskem vedno bolj občuti. Nemčija je izjavila, da ne more dobavljati Hrvatski nikake količine, češkoslovaški preinogovniki ga sploh niso oddajali, dasi so že davno prejeli za predujem, tako da je cela industrija navezana na neznamno količino, ki se producira doma.

PROMET.

Direktna zveza Praga-Zagreb-Beograd. Češkoslovaško ministrstvo je dovolilo, enemu izmed treh tedenskih brzovlakov Praga-Zagreb voziti do Beograda. Isti bo začel voziti takoj, ko se upostavijo zopet vlaki št. 5 in 6 med Beogradom in Zagrebom.

Stroški plovstva in carinske tarife. Kakor je med vojno vozarina na morju poskočila na 20-kratno višino radi pomanjkanja prostora, tako je po vojski zopet kmalu padla in danes je njih

Iz malega raste veliko.

Prosto po nemški trgovski povsti „Vom Stiff zum Handelsherrn“ od Fr. W. Stern-a.

(Dalje)

Mi bomo te stvari še mnogo potrebovali, tako, da bo naša knjiga še potrebna in koristna. Nadalje vam bo treba kot spediterju paziti, da bodo vse označbe na zabojih, številke, teža, cena natančno predpisom odgovarjale ter da bodo prevozniki dokumenti z vsi skrbnostjo izgotovljeni. Z nepopolnimi podatki na prevoznih dokumentih se ne pride daleč naprej in tudi spediter sam ne ve kaj z njim početi. Tako obleži blago v skladiščih, nastane nepotrebno spraševanje, stroški za ležarino in jeza.

Toraj, Franjo, oči je treba imeti odprte ter delati vestno in skrbno, da ne nastanejo pomete. S temi nam napravita nele jezo temveč tudi škodujete v znatni meri ugledu naše hiše. Kajti pomanjkljivi prevozniki dokumenti značijo površnost in dajo sklepati, na pomanjkljivo postrežbo, kar se v največ slučajih tudi vjema.

Za naš spedijski oddelek potrebujemo tedaj troje knjig. Skladiščno knjigo, odposiljalno knjigo in spedijsko knjigo, katera nam je itak že znana. Iz v njej vknjiženih opazk razvidite, katero blago bo treba odposlati in kedaj. Na podlagi teh opazk si pregledate v glavni knjigi vse podatke, na podlagi katerih zapišete v skladiščni knjigi število zabojev, ki jih je treba odposlati. Potem pripravite pošiljatev in če so zaboji in sodi že vsi označeni in če treba še enkrat pretehtani, potem vpišete pošiljatev v po-

šiljalno knjigo. Treba je vpisati natančno vse podatke, tako številko, bruto, tara in neto težo, če je pošiljatev šla po železnici ali parniku in v tem slučaju je treba navesti tudi ime parnika. Če je vknjižba v pošiljalno knjigo gotova, je s tem označeno, da je dotično blago tudi v resnici pripravljeno za oddajo in pošiljatev. Kolona, ki označi datum pošiljke, ima troje rubrik, in sicer dan, kdaj je treba blago odposlati, dan, kadar je blago v resnici odšlo in končno dan, fakture, kar pa vknjiži dotičnik, ki je fakturo napisal.

Kot pa boste že videli, imamo dvoje skladiščnih knjig in sicer eno, ki vsebuje tukajšno zalogo in drugo, ki vsebuje našo zunanjo zalogo ali ono blago, ki leži pri naših zunanjih dobaviteljih ali skladiščih za naš račun.

Kakor sem vam že od začetka omenil, Franjo, je naš posel vpražen in pomemben in upam, da boste naše zaupanje v Vas kot našega spediterja v polni meri opravičili.

„Na vsak način, gospod Prinčič, potrudil se bom“, je važno in samozavestno odgovoril Franjo.

Po dokončanem popoldanskem delu so šli naši mladi znanci na kratek izprehod, kjer so z vsi mlado navdušenostjo in živahnostjo obravnavali današnje dogodke v trgovini in svoje naloge ter kovali visoke načrte za bodočnost.

IV. poglavje.

Topla pomlad se je začela vračati v deželo in z njo vrnila živahnijejši trgovski promet, ki je med zimo nekako počival.

„Sedaj je prišel čas“ je nekega dne dejal gospod Prinčič svojim učencem, „ko bo treba tudi vam pomagati pisati ponudbe. Na ta način se boste vpeljali v dopisovanje ter se polagoma seznanili s trgovskim slogom.“

Vi, Milan, boste tokrat začeli. Dušan in Ivan vam bodeta v prostem času pa pomagala. Jaz sem sestavil seznam naših klientov, katerim bomo danes poslali ponudbe. Vi, Milan, prevzimate tedaj dolžnosti dopisnika. Vendar sem vam vašo nalogo dokaj olajšal, ker sem vam za vsako danes v poštev prihajajočo ponudbo napisal vzorec, ki vam ga bo treba samo prepisati, le naslov vam bo treba spremeniti. Ne smatrajte pa delo samo kot mehanično. Mnogo pisem vam ne bom dal in s tem vam bo dana zadostna prilika, da temeljito premislite, kar pišete. Jaz mislim, da bodo tako vam, Milan, kot tudi Dušanu in Ivanu trgovski izrazi znani, vendar pa sem mnenja, da bo treba celo stvar še enkrat malo ponoviti.

Trgovec mora pri ponujanju blaga poznati običajne načine ponudb, da more prav kalkulirati cene blaga. Predno pa se ponudbo sploh napiše, mora si biti trgovec na jasnem, ali ponuja blago obvezno ali neobvezno.

Ponuja se neobvezno, ako se blaga še nima v skladišču ali pa, ako se blago ponuja več klientom. Neobvezna ponudba nas ne veže, da izpolnimo došlo naročilo. Večina ponudb, ki jih razpošljemo, so brezdvomno neobvezne.

Za mnogo predmetov imamo že predtiskane ponudbene formule, kjer je že natiskana označba „neobvezno“.

višina le še štirikratna one iz leta 1914. Na prvi pogled se zdi, da je vozarina danes zelo ugodna in nosi lepe dobičke paroplovnim družbam, vendar v bodoče ne bo krila vseh paroplovnih stroškov, kar se lahko takoj konstatira, če se stvar natančneje zasleduje. Plovbeni stroški so tako narasli, da je položaj postal kritičen za vsa nova paroplovna podjetja in se na novo gradbo ne more misliti.

Kako silno so narasli stroški je dokazal angleški strokovnjak za brzovozno ladjo »Empress of Canada«, ki je bila pred kratkim spuščena v morje. Pred vojno je stala taka ladja 550.000 Ls, »E. of C.« pa stane 1.700.000 Ls, stroški vsakega potovanja znašajo za popravila pred vojsko 1.700 Ls, po vojski 7.700 Ls. Pred vojno je rabila ladja za potovanje 4.200 Ls, sedaj 23.000 Ls. Stroški za prehrano posadke so zrasli od 3.000 na 7.965, plače od 2.397 na 8666 Ls, različni ostali stroški pa od 11.300 na 47.000 Ls. Če vpoštevamo še večje stroške zavarovanja in odpisa, potem mora ladja za pot tja in nazaj zaslužiti 60.000 Ls več nego pred vojno. Tem silnim stroškom niso dohodki v nobenem razmerju. Pomniške tarife znašajo: pred vojno: I. razred 19 Ls, II. razred 11 Ls, III. razred 6.75 Ls; po vojni: I. razred 50.5 Ls, II. razred 30 Ls, III. razred 19 Ls. Če se tarife zvišajo prestane vsak promet v tretjem razredu, ki je za rentabiliteto merodajen. Ne preostaja toraj družega kot znižati stroške. Pri tovornih ladjah je položaj nekoliko boljši. Cene ladjam so se 10 kratno povečale, sedaj so cene za rabljene ladje petkratne, za nove pa mnogo večje. Zaradi tega so noveška podjetja stornirala z ogromnimi finančnimi žrtvami naročila v Angliji. Pred nekaj časa so bile cene v Nemčiji 20 kratne, sedaj so petnajstkratne, zato se nikomur ne mudi graditi. Da stana podjetja danes še nekako zaslužijo se morajo zahvaliti pred vsem starim cenenim ladjam. Ker pa so nove ladje neobhodno potrebne, mora pačec vozarine prenehati in cene novim gradnjam pasti, kajti če se za 3000 tonsko ladjo za-

hteva 15 milijonov mark, mi nihče v stanju, da ta denar rentabilno izrabli.

DROBNE GOSPODARSKE VESTI.

I. Kongres zastopnikov kopališč, letovišč in sanatorijev dne 29. in 30. dec. je zaključil, da se osnuje Savez kopališč, letovišč in zdravilišč s sedežem v Zagrebu, ki ima skrbeti za njih prospeh in razvoj v vsakem pogledu tako tudi upostaviti organizacijo za tujski promet po celi državi ter zainteresirati za to privatni kapital in kar največjo vladno pomoč.

Tehnična srednja šola se odslej imenuje Državna obrtna šola v Ljubljani. Organizacija zavoda ostane pri tej izpremembi naslova povsem neizpremenjena.

Viničarska organizacija. Na Štajerskem se je pričelo živahno gibanje za ustanovitev enotne stanovske organizacije, ker so dosedanje tovrstne od strank zasnovane organizacije služile le bolj v politične namene ter s tem škodovala skupnim gospodarskim interesom.

Nova iznajdba. »Daily Express« hvali v uvodnem članku berlinskega profesorja Eisberga, iznajditelja kemičnih kroglic, ki povzročajo dolgo spanje. Baje je nek trden mož, ki je zavžil eno teh kroglic prespal tri mesece brez vsakega občutka.

Vinarski in sadjarski odsek »Slovenske kmetijske družbe« v Mariboru je imel 11. decembra 1920. svojo četrto redno sejo v Mariboru, na kateri je reševal razna vinarska in sadjarska vprašanja.

Odposlale so se resolucije glede zaščite našega vinarstva z ozirom na uvoz tujezemskih vin ter zahteva, da je pri sklepanju trgovskih pogodb s sosednjimi državami navzoč strokovnjak - vinogradnik. Glede kuhanja žganja zahteva precejšnje olajšave, ker se sicer isto ne rentira. Glede zaščite provenijence domačih vin naj se uvedejo komisije za presojo vin in pospeši kletarska kontrola. Končno apelira na vlado, naj na vse mogoče načine povspesji uvoz trt.

sme zadovoljiti s samim potrdilom agenta. O teoriji blagovnih ponudb bi bili s tem v glavnem poučeni, največ pa vam bo prinesla praksa, ko boste ponudbe pisali, kalkulirali in prejeli naročila. To vam bo boljša šola kot sama beseda in v kratkem se boste znašli v tem dopisovanju kot doma. Prakse vam pa itak ne bo manjkalo, ker bomo baš sedaj začeli živahno trgovino s Srbijo, Makedonijo, Bosno, pa tudi z ostalimi balkanskimi državami. S tem se nam bo nudilo veliko možnosti za najrazličnejše uvozne in izvozne kupčije. Predvsem se pa ne bomo smeli omejiti le na ožji Balkan, temveč nam bo treba imeti vedno pred očmi ono kupčijo v Levant, ki je postala tako značilna v ostale večje evropske države in ki je sprožila toliko konfliktov med njimi in jih gotovo še bo. V neposredni sredini teh različnih interesov leži tudi naša država in od nas samih bo odvisno, kakšno stališče in položaj bomo zavzemali.

„Kaj se pa natančno razume pravzaprav pod »levanto« gospod Prinčič?“

„Pravzaprav obrežja Egipta, Sirije in Male Azije, toda pod levantsko trgovino razumemo trgovino v mnogo obširnejšem ozemlju, ne samo Egipt, Sirijo in Malo Azijo, temveč tudi Grčijo, evropsko Turčijo, Jugoslavijo, Rumunijo in južno Rusijo. Toda danes je že prepozno, da bi se podrobneje spuščal v razgovorjanja, ker je treba za to več časa kakor nam ga preostaja danes. Pripravljajte se tedaj, da danes zaključite svoje delo, prihodnjič se bomo pa o levantski trgovini podrobneje pogovorili.“

(Dalje prih.)

Financijski položaj Italije. Italijanski državni proračun kaže, da se je današnji prihod v primeri z predvojnimi samo 4krat povečal, izdatki pa podesetoril. Zadnji dve leti je Italija izdala okrog 30 milijard na leto, od tega ni niti ena tretjina krita. Radi ogromnih državnih dolgov in radi nad 20 milijard papirja v prometu je v primeri z nekdanjim računom italijanske lire in valute drugih držav padla italijanska lira na petino ameriške, četrtnino španske, švicarske in angleške, na polovico francoske itd. valute.

Agrarna reforma na Madžarskem. Tudi madžarska republika je začela zakonskim potem reševati vprašanja agrarne reforme sveda na drug način kakor pri nas. Zakonska osnova, ki jo je madžarski minister poljedelstva predložil »Narodni skupščini« bazira na principu, ki daje državi pravo odkupa. Ta odkup znači pravo razlastitev na dveh temeljih: za javne splošne svrhe in potom polne odškodnine.

REKLAMA

Reklama dela, ne miruje. Moderna doba je dobila modernega trgovca. Glavno svojstvo občinstva, ki kupuje, je radovednost. Na vse zgođaj, ko pri kavi odpiramo pošto, nas tira radovednost, da odpiramo pisma, tudi taka s tiskanimi naslovi firm. Že nas drži trgovec za hallo s svojimi priporočili, pozivnicami, prospekti, listi, inserati itd. pošilja jih v kuvertah, dostikrat brez napisa, da nam zbudi radovednost. Ko odpiramo časopise, zopet ga srečamo. Ne pomaga ničesar, mi moramo, da pijemo z našo kavo, ko čitamo časopise, različna sredstva za čiščenje zob, stroje, čevlje itd.

Silni aparat, ki ga moderna trgovina, obrt in industrija ustvarja in goni, da si pridobi občinstvo za nakup se lahko primerja z egipčanskimi piramidami: kakor je bil tam en velik narod v službi velikih del, tako smo mi danes vsi v službi skupne misli, ponudbe in povpraševanja. Ta misel daje našemu času svoj stil, vse to samo radi občinstva, ki kupuje. Kdo je to občinstvo, kakšno je, katere lastnosti ima, na kak način si ga pridobiti? To so vprašanja, ki jih rešuje psihologija ali dušeslovje mase, v pravilnem reševanju tega problema leži tajnost bogastva, ob enem pa tudi tajnost, zakaj zna tako malo ljudi razviti dobro in uspešno reklamo.

Vse dobre reklame računajo z dvema najboljšimi človeškimi lastnostmi: z radovednostjo in lenostjo. O radovednosti smo že rekli besedo. Radi lenosti pa še sledeče: oglas ali reklama ne sme biti predolga, ne sme pripovedovati stvari, radi katerih bi moral človek napenjati svoje možgane. Slike, skice, različne podobe, ki predstavljajo kot reklamno tehnična sredstva kar največjo vrednost, zadostijo obenem človeškimi lastnostim, tako radovednosti, kakor lenosti.

Najti eno človeško slabost, znači najti eno novo reklamo in zvezano možnost prodaje. Zato more samo oni na svojo okolico vplivati, ki pozna dušo svojega časa. Te lepe misli smo našli od Pavla Bolkovca napisane v »Trgovcu«.

Edini list, ki se razpošilja brezplačno, je „Jugoslovanska borza!“

NOVO USTANOV- LJENA PODJETJA

»Obrtna banka« v Ljubljani.

Združene opekarne d. d., v Ljubljani.

Strojarna in usnjarna v Žireh d. z. o. z., s sedežem v Žireh.

Ivan Rotar, trgovina z lesom, sadjem in zelenjavo na debelo v Gradcu pri Litiji.

A. Coplč, trgovina z mešanim blagom v Ljubljani.

Makso Zalokar, izdelovanje droži v Ljubljani.

Tiskarski in litografski zavod, knjigovoznica in založništvo J. Blasnikovi nasledniki, delniška družba v Ljubljani.

»Globus«, trgovska družba z o. z. Obratni predmet: Nakupovanje in prodaja vseh vrst deželnih pridelkov, kolonijalnega in spreperijskega blaga, in uvoz in izvoz vseh vrst iste ga. Selež družbe v Brežicah.

S' avb' šče ob kolodvoru

(gramozni svet) pripravno za zgradbo tovarne na prodaj.

Dopise pod „Lob“ na upravo lista.

Prodajam parastroj

stoječi, posve dobar, 6 HP, sposoben za vsaki pogon, cijena umjerena. Ponude: Aurel Jurič, Hum na Sutli.

Manufakturo

in obleke domačega izdelka nudi Josip Olup, Ljubljana, Stari trg.

Inserate

za vse

tuzemske in ino- zemske časopise

sprejema

Anončna ekspedicija Al. Matelič,

Ljubljana, Kongresni trg 3.

Prodajajo se pocinjene cevi

iz litega železa, mufne cevi iz litega železa odtočne cevi, litoželezni odlitki (Fittinge), litoželezni oblikovalni kosi raznih dimenzij, bočni vodni premikalec (Flaschen-Wasserschieber) 50, 80 in 100 mm in drugo gradivo za instalacije, kleparsko in instalacijsko orodje v majhnih množinah. Oddajo se tudi generalnemu kupecu. Dopisi se prosijo na Ed. Swoboda : Maribor, Trubarjeva ulica štef. 4.

Albert Matijevič
odpremičtvo.

Zagreb, Gajeva ul.
55. Telefon 22-73.

Na debelo!

Kuhinjsko posodo

„etagere“

elegantne garniture z napis, prima eksportno b ugo behoslovaškega izvora, nudi po tovarniških cenah veletrgovina z železino

Ivo Andraschitz
Maribor.

Abadie Patent
cigaretni papir
Bombaž surov
(Knitting ungebleicht
Nr. 10.)

Soda kristal
nudi ugodno

LEOP. KNEZ,
Krško ob Savi :: Slovenija.

Strokovne liste

„Montanistische Rundschau“
„Tagl. Montan-Berichte“
„Petroleum“
„Die Rohölindustrie“
„Tagl. Berichte über die
Petroleumindustrie“
„Zeitschrift für Eis- und
Kälte-Industrie“
„Berg- u. Hüttenmännisches
Jahrbuch“
„Jahrbuch d. Techn. Zeit-
schriften Literatur“

lahko naročite v

Anončni ekspedici
Al. Matelič, Ljubljana,
Kongresni trg 3.

Jajca Slive
(originalni suhe, domače,
zabojji) vetja množina
nudi ugodno

LEOP. KNEZ,
Krško ob Savi :: Slovenija.

V vsaki množini kupi
LANENO SEME
oddaja
pristno zajamčeni, čisti

laneni firnež
olje
ene tropine

Kranjska tovarna lanenega olja
Zabret & komp.
Britof pri Kranju.

DOPISE SPREJEMA IN PISMENA POJASNILA

DAJE ANONČNA EKSPEDICIJA AL. MATELIČ

LJUBLJANA V NASLEDNJIH ZADEVAH:

Kipar sprejme službo oz. prevzame vsa dela, ki spadajo v njegovo stroko.

Osnutke modernih razglednic za bodočo velikonoč in binškošti oskrbi umetnik.

Lokal se išče v Ljubljani (sredina mesta), posestnik bi se event. lahko udeležil kot družabnik dobro idoče obrti.

Specerijske stelaže se kupijo.

Za prodaju lanenog ulja i firnisa tražimo u Srbiji i Hrvatskoj sveze s solidnim firmama. Predaju se zastupstva.

Billard za karambol in keglje s keji in krog-ljami na prodaj.

20.000 zabojev v velikosti 20 X 23 X 23 cm in 25 X 23 X 23 cm takoj na razpolago.

Proda se jeklena blagajna (Wertheim) za 10000 K.

Registrirna blagajna na prodaj za 6000 K.

Steklena stena za predelitev pisarne v lepi izdelavi se prodaj.

Vpeljana agentura z manufakturnim blagom išče za povečanje, družabnika z 1 milijonom K.

Izdelovatelj kemičnih proizvodov išče družabnika (kapitalista).

Mlad trgovec išče za razširjenje že obstoječe trgovine v prometnem mestu v Sloveniji družabnika (izkušenega trgovca) z nekaj kapitala.

Valvazor, II. izdaja. Vsi štirje deli z vsemi slikami, dobro ohranjen se prodaj.

Krojaško zrcalo s podstavkom in okvirjem iz trdega lesa se prodaj.

Zastupnike u Beogradu traži tvornica u Sloveniji.

Nujno rabimo naslove tovarn in tvrdk. ki bi dobavljale:

coklje,
oltarje, lipove kipe,
žeblje, vijake, železne polfabrikate.

Zamenja se hiša s posestvom eno uro od Vrbskega jezera (cona A), ki obsega: vrt, njivo, travnike, mal gozd, hišo z gostilno (salon), stanovanje 5 sob, trgovski lokal, skladišče, kleti, lednice, hleve in še druge prostore, in sicer za ravnotako v Jugoslaviji. Evtl. prodajna cena jugosl. K 160.000.—.

Cinkovo pločevino

cink (v blokih), cinkov prah prodaja v poljubnih množinah

Državna cinkarna :: CELJE.

AUTOMOBILE **KOLESA** **MOTOCIKLE** **J. GOREC** **GARAZA** **DELAVNICA**
VSO OPREMO **LJUBLJANA**
NUDISKLADIŠČA **GOSPOSVETSKA 14**
VEGOVA UL. ŠT. 8

GOSPODARSKA ZVEZA

centrala za skupni nakup in prodajo v Ljubljani

priporoča svojo veliko zalogo špecerijskega blaga, deželnih pridelkov, modre galice in žvepla, nadalje stekla, poljedelskih strojev vseh vrst, najboljših vin in vseh na praški način izdelanih mesnih izdelkov.

Stora d z o. z.

Št. Vid nad Ljubljano
tovarna za gardine, bonfams, posteljna pregrinjala, zavese za kavarne in hotete iz tula, ripsa, entamina, kongresa, platna i. t. d.

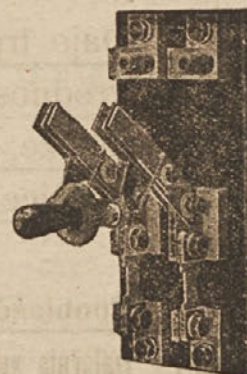
Ferdo Paar :: Varaždin

trgovina željeza, kuhinjskog namještaja, gospodarskih strojeva, svakovrsnog alata te drvene robe, kao: slavinenega za ormare, držke, čepove i. t. d. i. t. d.

Karbid

in krasne karbidne namizne in rudokopne svetiljke po tovarniški ceni v glavni zalogi

Ivo Andraschitz
Maribor, Vodnikov trg št. 4.

Ročni menjalnik

s zavarovanjem, na dva pola.
250 Volt, do 400 Amperov.

Tovarna električn. aparatov za jaki tok
SCHEIBER & KWAYSSER

d z o. z.

Wien XIII 2 AL, Linzerstrasse 16

A P A R A T I
Z A

NIZKO IN VISOKO NAPETOST.

Ceniki in ponudbe brezplačno.

Kreda in mastnec,

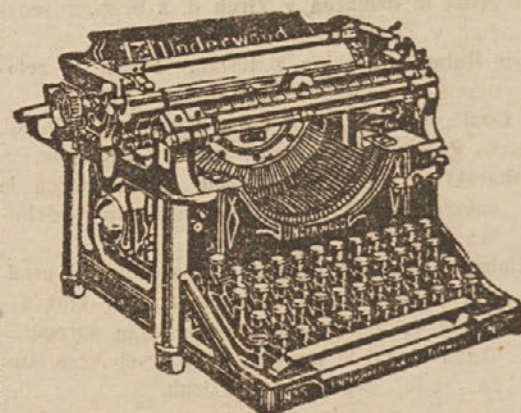
(Cali carbonic. pur.) (Federweiss)

v večji množini na prodaj. Vzorec na željo. — Dopisi na poštni predal 26. Ljubljana.

Iščem kompanjona (-ko)

v svrhu ustanovitve prvovrstnega elegantnega damskega frizirskega in manikerskega salona v Ljubljani.

Oni, ki imajo lokal v sredini mesta, prednost. Točne ponudbe pod „Elite“ na upravo lista.

Otroške punčkese sprejemajo
v popravilo.
Naslov v upravi „J.B.“**Foto-atelje „Helios“**Veličan Bešter :: Ljubljana,
Aleksandrova ulica 5.
Umetniški in reklamni posnetki.**NAZNANILO.** Cenj. odjemalcem trgovcem vljudno naznanjam, da sem zopet dobil večjo pošiljatev sukanca, bombaža, aide-svile za prešivanje (štanje) ter rokavice **PO NIZKIH CENAH.**Se priporočam
Oroslav Čertalič - Ljubljana - Sv. Petra cesta 23.Najidealniji ameriški pisalni stroj
UNDERWOODdobi se odmah kod
THE REX CO., Ljubljana
Gradišče šte. 10 Gradišče šte. 10.
Kod večih naročb popust.

Čitajte naš tednik!

Jugoslovanski trgovci zahtevajte tako
oferte in cenike!**Kline - oštrice**za gilette, bri ve, manicure, žepne in
namizne nože, sablje bodala, škarje itd.**G. ARTHUR MEIER, GROSSBAUHLITZ i. Sa.**
(DEUTSCHLAND)

Delavnica za glasbene instrumente

Brata Baumgartner,
Celje, Gosposka ulica 38Edina izdelovalnica
glasbeih instrumentov v Jugoslaviji.**Samo** „Elida“ Eau de Cologne
Vas more popolnoma zadovoljiti!

Importerji, zahtevajte cenike!

Poljedelski stroji
vseh vrst v najnovejših konstrukcijah.**International Harvester Comp.**
Chicago Ill. U. St. A.**Zadružna gospodarska
banka d. d. v Ljubljani**

posluje začasno

v prostorih Zadružne zveze, Dušaj ka c. 38/1.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja tuje valute in devize, sprejema vloge v tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji.

Pooblaščen prodajalec srečk Državne Razredne Loterije. Izplačuje svojim klientom vsak znesek brez odpovedi **v gotovini.**